

Školení Pedagogické minimum pro knihovníky

Zdena Ovadová

Na podzim loňského roku naplánovala Studijní a vědecká knihovna v Hradci Králové hned dvě školení Pedagogického minima pro knihovníky. Tuto vzdělávací akci podpořilo Ministerstvo kultury z dotačního podprogramu VISK 2. Zatímco první z kurzů se mohl uskutečnit 16. září ještě za normálních podmínek na půdě Studijní a vědecké knihovny v Hradci Králové, druhý byli organizátoři nuceni přesunout do online prostředí. A tak se jeho účastníci sešli 11. listopadu na platformě MS Teams. Školitelkou byla jako vždy výborná Mgr. Vanda Vaníčková, Ph.D., která i v tomto prostředí precizně školení vedla. Ačkoli tato forma školení byla pro mnohé z kolegyň a kolegů novinkou, myslím, že jsme se do programu perfektně zapojovali a vzájemně spolupracovali. Ani větší počet účastníků nebyl na překážku.

Kurz byl koncipován tak, aby knihovníky vybavil teoretickými a praktickými znalostmi z oblasti pedagogiky, didaktiky a dalších příbuzných disciplín. Tyto informace poslouží při práci s mladými uživateli knihoven, nejčastěji s žáky předškolního a školního vzdělávání při nejrůznějších besedách a informačních lekcích. Obě školení propojovala teoretické znalosti s nábídkou praktických dovedností. Jako účastníci jsme byli aktivně zapojeni prostřednictvím různých úkolů a cvičení.

Při našem prvním setkání jsme se nejprve seznámili s organizací kurzu, jeho cílem a strukturou. V teoretickém výkladu jsme získali přehled o čtyřech dílčích oblastech, které mají pro dnešní vzdělávání stěžejní význam: společenský kontext; aktuální vize a trendy vzdělávání; kurikulární dokumenty a jejich terminologie; gramotnosti. Posléze jsme pracovali jak samostatně, tak ve skupinách a zkoušeli si nejrůznější aktivity, které lze při práci s dětmi a studenty praktikovat.

Druhé, online setkání navazovalo svým obsahem na první část kurzu. Na úvod jsme si pomocí osmisměrky zopakovali nejdůležitější pojmy z předchozího kurzu. V teoretické části jsme si doplnili informace o didaktice jako takové, o výukových cílech a metodách a uspořádání celého vyučovacího procesu. V druhé části školení jsme přešli k praktickým metodám. Dostali jsme vždy prostor pro samostatnou práci a tu posléze společně vyhodnocovali. Nejprve jsme si měli vyplnit SWOT analýzu vlastní práce vzdělavatele v knihovně. Silné a slabé stránky, ale i příležitosti a hrozby jsme posléze společně rozebírali. Dostalo se i na vzájemné sdílení zkušeností, jak pracovat např. s problematickými žáky ve skupině. U tohoto bodu jsme se i nasmáli. Dále jsme si nastudovali metodologii vzdělávacího programu **Čtením a psaním ke kritickému myšlení** (Reading and Writing for Critical Thinking). Hlavním cílem tohoto programu je, aby se žáci stali samostatnými mysliteli a čtenáři, kteří dokážou sami vyhodnocovat různé informace, kriticky na ně pohlížet a zahrnout je do vlastních zkušeností se světem a životem. Jak z postřehů knihovnic a knihovníků vyplynulo, s těmito metodami jsou poměrně dobře obeznámeni a používají je ve svých programech. V závěru kurzu nám paní magistra Vaníčková představila i zábavné aktivity, které mnohokrát otestovala při práci s dětmi ať už ve školách, nebo při volnočasových akcích a dají se skvěle využít při programech v knihovnách.

Důležitou součástí každého vzdělávání by měla být zpětná vazba a zhodnocení. I této oblasti jsme se bedlivě věnovali. Dozvěděli jsme se, že zpětná vazba se dá vyjádřit např. i pohybem nebo pomocí obrazových pomůcek typu smajlíků či teploměrů se stupnicemi. Právě takovéto formy evaluace budou děti bavit více než např. klasický dotazník.

Když jsme se všichni zamýšleli nad tím, jaké výhody a nevýhody spatřujeme pro seminář v online formě, došli jsme k tomuto závěru: sice osobní setkání vždy bylo, je a bude lepší, ale při online školení se dá uspořít čas strávený zdlouhavým cestováním, informace a poznatky získáme naprosto ve stejné kvalitě a pomocí funkce přihlašování se můžeme i zapojovat do diskuze a spolupracovat všichni navzájem. Z mého pohledu je tato forma velmi účinná a zábavná a dokáže bez ochuzení nahradit klasické školení. Oba kurzy byly velkým přínosem pro mou práci. Získané poznatky jsem využila při přípravě programů v rámci projektu Kufr plný knih na podporu čtenářské gramotnosti, který realizujeme v Městské knihovně ve Svitavách již třetím rokem. Školení Pedagogické minimum pro knihovníky stejně jako další kurzy Mgr. Vandy Vaníčkové, Ph.D., bych určitě doporučila všem kolegům.

Kontakt na autorku: ov@booksy.cz